

Preek 1 Petrus 3: 1-7 HSV

Broeders, zusters, gemeente van onze Here Jezus,

Ik wil vandaag graag met u stilstaan bij het huwelijk. En daar heb ik best een reden voor. Ik merk, in het gesprek met bijvoorbeeld 16-plussers in de gemeente dat het hard nodig is om bijbels onderwijs te geven over het huwelijk. We leven in een tijd waarin trouwen niet meer vanzelf sprekend is. Ook onder ons komt het vaak voor dat jonge mensen kiezen voor een meer vrijblijvende vorm van samenleven door ongehuwd te gaan samenwonen. Ook merk ik dat het voor veel jongeren niet meer vanzelf is om een christelijke levenspartner te zoeken.

Daarbij komt ook nog eens een keer dat de Bijbel, als er al over het huwelijk gesproken wordt, er standpunten op na lijkt te houden, waarmee we zelf niet heel goed meer uit te voeten kunnen. Dat geldt ook wel een beetje voor het Bijbelgedeelte dat we zojuist hebben gelezen. Een tekst uitleggen, zonder naar de situatie te kijken waarin iets wordt gezegd, de zogenaamde context, maakt al heel gauw dat je een tekst laat buikspreken en ook geen recht doet aan de betekenis ervan.

Je kunt dan heel sterk het gevoel krijgen dat je vandaag de dag niet meer mee kunt aankomen met zulke antieke standpunten. We schamen ons ervoor als ze ter sprake komen in gezelschap van niet-christenen. Want niemand van ons wil als christen aangezien worden voor een wereldvreemde, die een prehistorisch standpunt over de man-vrouw verhouding aanhangt.

U zult het ongetwijfeld met me eens zijn dat je teksten als deze niet uit de Bijbel kunt scheuren. Maar het lijkt me toch wel een goede zaak om er met elkaar over na te denken hoe we vandaag, anno 2017, teksten als deze hebben te interpreteren. Ik hoop dat een preek als deze ouders mag helpen om het gesprek open en eerlijk aan te gaan met hun kinderen en dat het jonge stellen in de gemeente mag helpen om in gesprek te gaan en een op de Bijbel gefundeerd standpunt over het huwelijk in te nemen. Ik hoop trouwens ook dat die broeders en zusters die om welke reden dan ook niet getrouwd zijn het me niet kwalijk nemen dat ik vandaag bij dit onderwerp stilsta. Al staat dit onderwerp wat verder van jullie leefwereld af, ik hoop toch dat je door alles heen iets mag ervaren van Gods liefde voor mannen en vrouwen, getrouwd of niet getrouwd.

Petrus begint zijn betoog met het aanspreken van christenvrouwen die getrouwd zijn met een niet-christelijke man. Hoe dat gedrag hoort te zijn gaan we straks behandelen. Eerst maar even stilstaan bij het getrouwd zijn met een niet-christelijke partner. In de tijd van het Nieuwe Testament kwam het vaak voor dat van getrouwde stellen één van beide partners tot het christelijk geloof overging. Vaak zijn dat de vrouwen. In Handelingen 17:4 bijvoorbeeld, lezen we dat er tal van vrouwen tot geloof in de Here Jezus kwamen. Ook op zendingsvelden is dat vaak de praktijk. In Afrika zijn er kerken die soms wel voor 80 procent uit vrouwen bestaan. Dat is de situatie. Het gaat hier niet om christenvrouwen die zijn gaan trouwen met een niet-christelijke man, maar om vrouwen die tijdens hun huwelijk tot geloof zijn gekomen en vanaf dat moment dus getrouwd zijn met een niet-christelijke man. Nergens in de bijbel wordt het als normaal gezien dat een christen een huwelijksverbintenis aangaat met een niet-christelijke partner. De apostel Paulus zegt in zijn onderwijs over het huwelijk dat een weduwe, nu haar man is overleden, vrij is om te hertrouwen, mits zij met een gelovige partner trouwt (1 Cor.7).

Broeders, zusters, ik besef dat dit enige moed vraagt om dat te bespreken met uw tieners die de leeftijd voor verkering krijgen, maar als u echt wil dat uw kind – en straks ook uw kleinkinderen – de Here Jezus blijven volgen, dan is het stimuleren om een christelijke partner te zoeken zeer aan te raden! Er zijn natuurlijk voorbeelden van goede huwelijken van gelovigen met ongelovigen, maar het is verre van ideaal. Je niet-gelovige partner denkt echt anders over geld – en tijdsbesteding, over wat je wel en niet meegeeft aan je kinderen. Dat reikt veel verder dan alleen de zondag. Ik weet het wel, er zijn tal van voorbeelden van christenpartners die hun niet-christenpartners hebben mogen winnen voor het Evangelie. Maar andersom komt ook voor, en misschien wel vaker. Omdat je partner je niet stimuleert het geloof te onderhouden raken de christenpartners steeds verder bij de Here God vandaan. En daarom, jongelui, als God je lief is, zoek een partner bij wie de Here Jezus ook nummer 1 is! En daarom ouders, als God u lief is, bespreek dit met uw tieners en help ze in het maken van deze levensbepalende keuze.

Petrus gaat in onze tekst dus in gesprek met vrouwen die tot geloof zijn gekomen en van wie de echtgenoot geen christen is. Als je nu even naar de tekst kijkt, dan zie je dat Petrus begint met het woordje 'evenzo'. In de NBV staat 'voor u vrouwen geldt hetzelfde'. Hoe zo 'evenzo', hoe zo 'hetzelfde'? Het klinkt alsof dat wat Petrus hier

over het huwelijk gaat zeggen te maken heeft met het voorgaande in de tekst. En dat is ook zo. Waar gaat het over in het voorgaande?

Over de onderwerping aan de keizer, zelfs als dat een heidense keizer is (2:13-17). En over slaven die zich onderwerpen aan hun meester, zelfs als dat een ongelovige, slechte meester is (2:18-20). Volgens vers 16 zijn gelovigen vrije mensen, maar die vrijheid wil dus niet zeggen dat je niet meer met de gangbare gezagsverhoudingen te maken hebt. Juist wel. Door een goed onderdaan van de keizer te zijn en door een goede slaaf van je meester te zijn, leg je juist een goed christelijk getuigenis af. Daarmee zegt Petrus natuurlijk niet dat hij een voorstander is van slavernij. Maar omdat de samenleving dusdanig is ingericht en – al is het niet ideaal – voor een bepaalde orde zorgt, roept hij christenslaven op om er dan voor te zorgen dat ze goede slaven zijn en daarin getuigenis afleggen van hun geloof in de Here Jezus. En datzelfde geldt nu ook voor het huwelijk. De christenvrouwen die aangesproken worden in de tekst worden niet aangespoord om onderdanig te worden, alsof dat in de tijd voor hun bekering anders was. Nee, hij spoort ze aan om de verhoudingen in het huwelijk niet ondersteboven te gooien en onderdanig te blijven, zoals dat heel gebruikelijk was in de tijd. En daarmee zegt Petrus helemaal niet dat het een ideaal plaatje is dat een man dominant is over de vrouw en dat een vrouw onder de duim zit bij haar man, maar in de situatie zoals die nu is, is dat wel het beste. De vrouw heeft het meeste kans op een redelijk goed huwelijk en om haar man te winnen voor de Here Jezus als zij zich inspant een goede vrouw te zijn. En dat betekent naar de maatstaven van de oosterse cultuur aan het begin van onze jaartelling dat ze trouw blijft aan haar man en hem onderdanig is.

Misschien is het wel goed om hier even een uitstapje naar Genesis te maken. In Genesis wordt namelijk gezegd dat de man zal heersen over de vrouw (Gen.3:16). Deze tekst is zelfs in het huwelijksformulier terecht gekomen van verschillende kerken alsof het heersen van de man een instelling (ordinantie staat er heel deftig) van God zou zijn. Maar dat is absoluut onjuist. Het heersen van de man over de vrouw wordt in één adem genoemd met het vermeederen van de moeite van de zwangerschap bij de vrouw. Het feit dat zwangerschappen moeilijker zijn gaan verlopen is een gevolg van de zondeval, geen opdracht van God. En zo is het heersen van de man over de vrouw ook een gevolg van de zondeval en geen gebod. God had het in eerste instantie niet zo bedoeld. En als Paulus in de Efeze-brief het huwelijk behandelt, in het kader van vervulling met de Heilige Geest, dan roept hij

mannen en vrouwen op om elkaar dienstbaar te zijn. Heersen is zonde, heersen is negatief. Heersen heeft te maken met het misbruik maken van je positie, je macht en je kracht ten gunste van jezelf. Dienen heeft te maken met het inspannen van je krachten voor het welzijn van je partner. Als Paulus de mannen aanspreekt dan roept hij op om een voorbeeld te nemen aan de Here Jezus die de voeten waste. Hij diende zijn discipelen als een slaaf. Niet omdat hij de mindere was, maar omdat hij ervoor koos als meerdere de minste te worden. Daar waar de Heilige Geest de leiding heeft, kiest een echtpaar voor wederzijds dienen en dan is er geen sprake meer van zondig heersen, of van ongewilde onderdanigheid, maar van elkaar dienen in gelijkwaardigheid. Dat is het ideale plaatje waar we ons naar mogen uitstrekken. Als Petrus hier zegt dan de gelovige vrouw haar ongelovige man moet gehoorzamen dan is dat omdat de situatie waarin christenen leven nu eenmaal niet ideaal is. Een christenslaaf met een niet-christelijke meester is niet ideaal en een christenvrouw met een niet-christelijke man is ook niet ideaal. Het beste dat ze in die situatie kan doen is gehoorzamen, omdat niet gehoorzamen het leven helemaal op de kop zou zetten. Met een godvrezende levenswandel heeft ze meer kans om haar man te winnen voor Christus dan met de confrontatie aan te gaan.

Petrus werkt deze levenswandel van de vrouw hier nog verder uit door een vergelijking te maken tussen het uiterlijk en het innerlijk van deze christenvrouwen. Ook hier geldt dus geen voorschrift in z'n algemeenheid. Petrus zet dingen tegenover elkaar. Hij relateert de uitwendige sieraden, de sierlijke haardracht en mooie kleding, tegenover het karakter.

Teksten als deze hebben wel bewerksteld dat christenvrouwen dachten dat het dragen van sieraden of mooie kleding in strijd met de bijbel zou zijn. Maar dat is niet de boodschap van Petrus. Petrus wil alleen maar benadrukken dat er meer is dan het uiterlijk. Er is ook een binnenkant, een karakter.

Petrus weet als man maar al te goed hoe belangrijk de vrouwelijke schoonheid is voor een man. Een man ziet aan wat voor ogen is....hij is ook in de beleving van intimiteit visueel ingesteld. Als Petrus zegt dat het sieraad van de vrouw niet uitwendig is, dan wil hij niet zeggen dat het er niet toe doet hoe je er uit ziet. Je doet jezelf en God tekort als je niet goed voor je uiterlijk zorgt. Er is niets mis met mooie sieraden of met mooie kleding. Het is ook een feit dat bepaalde kleuren je goed staan en andere kleuren helemaal niet. En waarom zou je daar geen aandacht voor

hebben. Het kan best zinvol zijn om bijvoorbeeld een kleurentest te doen en zodoende te ontdekken welke kleuren goed staan bij jouw haar, je ogen, of de kleur van je huid. Als dan het mooie dat de Schepper je heeft gegeven, extra mooi naar voren komt dan eer je Hem daarmee en dat maakt ook dat je extra blij kunt zijn omdat iets je gewoon goed staat. Daar is niets fout aan.

Maar als vrouw ben je wel meer bent dan je uiterlijk! Je hebt ook een binnenkant. En door dat te benadrukken is Petrus hier zeer geëmancipeerd. Onze samenleving heet geëmancipeerd, maar zelden is de vrouw zo verlaagd tot lustobject voor mannen als in onze tijd, alsof een vrouw niet meer is dan haar mooie buitenkant.

Als christenvrouw mag je weten dat je kostbaar bent omdat je in Christus een nieuwe schepping bent. En zelfs als je man niet gelooft mag je weten dat je vrij bent, omdat je bij Christus hoort. Neem je plaats in je huwelijk in maar laat je geen schrik aanjagen (vs. 6). Jouw vrije keuze om als echtgenote naast je man te staan wil niet zeggen dat een man het recht heeft de bullebak uit te hangen. Petrus heeft natuurlijk geen invloed op hoe de ongelovige mannen met hun gelovige vrouwen omgaan. Maar hij kan wel de christenmannen aanspreken. En dat doet hij hier ook.

Een man heeft zijn kracht gekregen om voor zijn vrouw te zorgen, zijn werk te doen en haar te beschermen en te koesteren. Behalve fysiek heeft de man ook emotioneel verstandig om te gaan met zijn vrouw. Het is geen nieuws dat mannen en vrouwen verschillend zijn. Als man ben je er niet om alleen maar om geld in het laatje te brengen en vervolgens op de bank neer te ploffen voor de t.v. zonder je in te spannen te snappen wat je vrouw bezig houdt en je best te doen om haar beleving van dingen te begrijpen. Vaak zijn mannen rationeler, vrouwen emotioneler, maar dat is lang niet altijd zo. Het kan ook heel goed andersom zijn. Je leeft verstandig met elkaar als je luistert naar elkaar zonder direct een oplossing aan te dragen. Natuurlijk kan de een de nuchtere kijk op de zaak van de ander gebruiken, maar pas nadat jij je best gedaan hebt te luisteren naar de emotionele kant van de zaak. Je hebt allebei elkaars aanvulling nodig. Een mens is een eenzijdig wezen, en daarom heeft God bedacht dat man en vrouw samen Zijn beeld mogen vertonen in de wereld. Het rationele is ook niet beter dan het emotionele. Beide kanten horen bij het beeld van God zijn. In onze westerse wereld is de rede, het verstand, vaak verheerlijkt boven het gevoel en de intuïtie. Maar dat is volkomen onterecht en niet Bijbels.

Een christenman heeft ook een geestelijke verantwoordelijkheid voor zijn vrouw en

z'n gezin. In onze samenleving krijg ik toch wel heel sterk de indruk dat het de vrouwen zijn die geestelijk het voortouw nemen. Soms denk ik wel eens dat de mannen in de bijbel gestimuleerd worden om de leiding te nemen, juist omdat zij van nature vaak gemakzuchtig zijn en de neiging hebben om de moeilijke gesprekken met de kinderen en alles wat met gevoel of geloof te maken heeft aan de vrouw over te laten.

Petrus wijst de mannen erop dat de vrouwen mede-erfgenamen zijn van de genade des levens. Ook nu weer even bedenken in welke situatie dit gezegd wordt. In een samenleving waarin de man dominant is en de vrouw tweederangs komt Petrus met een correctie. Mannen hadden in de antieke wereld alleen maar rechten en vrouwen hadden alleen maar plichten. Wij weten niet half hoe spectaculair het is dat Petrus hier de mannen oproept om hun vrouwen te respecteren. Hun fysieke kracht niet misbruiken, maar deze kracht juist inzetten om hun vrouwen te beschermen en te dienen. Hij geeft er nog een waarschuwing bij. Als je niet met je vrouw omgaat zoals God het bedoelt dan heeft dat invloed op je gebedsleven. Je gebeden zullen belemmerd worden. Dat is een ernstige waarschuwing, broeders. Niet goed met uw echtgenote omgaan heeft direct invloed op uw relatie met God. Zo belangrijk vindt God het feit dat wij mannen onze vrouwen dienen. Paulus gebruikt niet voor niets het beeld van Christus en de gemeente als afspiegeling van het huwelijk. Christus gaf zich helemaal weg voor de gemeente, het kostte Hem alles, Hij gaf z'n leven. Die gevende dienende houding staat haaks op het gedrag van mannen in de Bijbelse tijd. Maar juist deze huwelijken zijn een getuigenis van Christus' gevende liefde. U voelt wel aan dat dit ook heel wat anders is dan altijd 'vlinders in de buik'. Het huwelijk is niet een permanente roze wolk, maar een radicale keuze voor elkaar!

Ik hoop, broeders en zusters, dat ik heb mogen duidelijk maken dat de Bijbel helemaal niet van die antieke standpunten heeft over het huwelijk als wij vaak denken. U mag als gelovige de gelijkwaardigheid van man en vrouw in onze maatschappij als een zegen beschouwen. Op verschillende plaatsen in de bijbel zien we dat juist de ongelijkheid tussen man en vrouw aan de kaak wordt gesteld. Net als christenen in de weg van geleidelijkheid zijn gaan inzien dat slavernij verwerpelijk is, zijn ze ook meer en meer gaan inzien dat het heersen van mannen over hun vrouwen te verwerpen is.

In een tijd waarin het huwelijksleven verre van ideaal is, kwam God met beschermende en corrigerende maatregelen. Hij werkt eraan dat Zijn mooie plaatje van Christus en de gemeente meer en meer zichtbaar wordt in deze wereld, als een getuigenis van Zijn dienende liefde. Maar behalve dat is het ook getuigenis van Zijn eeuwige trouw. Trouwen is trouw zijn! Dat is het ideale plaatje. En ik weet best dat in onze gebroken wereld getrouwd blijven soms niet meer mogelijk is. Dat er zelfs situaties kunnen ontstaan dat bij elkaar blijven zondiger is dan uit elkaar gaan. Maar dat neemt niet weg dat Gods ideaalplaatje van liefde en trouw kaarsrecht overeind staat. Vooral ook nu we in onze samenleving zien dat veel huwelijken stranden en onder spanning staan. Daar mogen we ons samen met onze partners naar uitstrekken. Daarover mogen we onze kinderen onderwijzen. Dat mogen we in onze gezinnen voorleven. Daarom is zoiets als de Pré Marriage Course ook een goede investering voor jonge stellen in de gemeente. Omdat God het huwelijk zo hoog heeft. Zo wilde Hij het al vanaf het eerste begin. De man verlaat zijn ouders om zijn vrouw aan te hangen om vervolgens met haar een eenheid te vormen, lichamenlijk en geestelijk. Dat aanhangen mag u lezen als een verbond sluiten. Een verbintenis van trouw voor het leven. En binnen die verbintenis mag lichamenlijke eenwording plaatsvinden. Dat had God voor ogen toen hij Eva aan Adam gaf. Samen beeld van God, elkaar aanvullend, elkaar helemaal toebehoren, elkaar dienend in liefde en trouw tot eer van Hem.

Waarom wil Hij dat zo? Omdat God zelf een God van liefde en trouw is!

AMEN

Februari 2017
G.P. Hartkamp
Wapenveld